

Nro. 21.

**A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Indúlt Bétsből, Pénteken September 9-ik napján
1803-ik esztendőben.*

B é t s.

Báró Wenkheim József, Cs. Kir. F. M. Lajtnánt, az ő Kir. Fő Hertzegsége Antal nevét viselő Magyar gyalog Regimentnek tulajdonosfá, a' vizi betegséggel való hosszas küzködései után, itten, e' folyó Septembernek 5 ik napján, estéli 9 óra előtt három fertálykor, életének 70-ik esztendőjében még halálozott, és még beteg ágyában tett rendeléséhez képest, holt teste ezen hólnap 7-ikén, estéli hetedfél óraker, a' Sz. Agoston rendén lévő Szerzetesek templomában tsendesen le tétetett. Az érette való exequiak ma dél előtt 10 és 12 óra közt tartattak.

Ezen város szomszédtságában fekvő Simering

nevű helység sík mezején táborozott, és magát az ágyúzó mesterségben, Augustus hólnap kezdetétől fogva csak nem minden nap gyakorlott ágyúzó szereg, azon hólnap 30 ikán, János Kir. Főherczeg, és az itt lakó Generalitás jelenlétekben, azon hadi mesterségben való gyakorlottságának igen szép próbáit adta, és megmutatta azt, hogy igen nagy előmenetelt tett azon hadi taktikában.

Az a' Párisba küldött Török követ Aleth-Effendi, kiről a' közelebb múlt postanapon költ M. Kurirban emlékeztünk vala, a' múlt kedden indult el innen Páris felé. Nemcsak a' Fr. első Conzulkanak, hanem a' Conzulkanának is sok betses portékákat, nevezetessen Török Országi, és napkeleti Indiai materiákat víszén ajándékba. Itt való egynehány napi mulatása alatt, Cs. Kir. Status minister Gr. Cobenzel Eö Excellentiája, és az itt lévő Fr. első rangú követ Státus Tanácsos Champagny ötet gazdagon megvendéglették, a' melly alkalmatosságokban ó a' Mahomet Próféta boritalt tilalmazó parantsolatjáról elfelejtkezvén, sok jó pohár bort kiüresített.

A' Nápolyi Kir. udvar követtye Chevalier Ruffo is ide érkezett már, és a' múlt szerdán délután előtt volt Császár Ö Felségénél első audientzián.

Magyar Ország.

Szigetről, Máramaros Vármegyében Augustus 20-dik napján. Megnem álhatom, hogy az itt virágzó közfelebaráti szeretetről, és példás türedelemről a' Magy. Kurirt ne tudósítsam, mellyek az ide való egyenes szívű, és böltsen kormányozó Előjáróknak példájok által nagyon fejtetnek, a' kik Sz. Pál Apostolnak ezen böltséigéit, senki sem mondja közületek, hogy én

vagy Peteré, vagy Palé, vagy Apol-
lóé vagyok, szüntelen elméjékben tartván, a' kü-
lömböző vallásúak közt külömbséget nem tesznek,
hanem mindenkhez, a' kik az Isteni, és a' Házai
törvényekhez szabják magokat, egyenlő szives haj-
landósággal, és kegyességgel viseltetnek. Ezeknek
idvességes példájokat a' lakosok is szorosan köve-
tik, úgy annyira, hogy egyik a' másikat mint ma-
ga atyafiatt, 's igaz barátait úgy tekinti, a' mi-
ben lehet segíti, 's gyarapítja, és a' vasárnapikö-
zönséges Isteni tiszteleten kívül, a' külömböző vál-
lásúakat egymástól meg külömböztetni nem lehet.
Ezt sok példákkal meg lehetne bizonyítani, de elég
légyen most ez egyet elő hozni. Itten az egyesült
Görög Ekklesia a' templom építéséhez fogatván,
sok Reformáta Ekklesiabéli atyafiak, a' kik közül
való a' Melt. Gróf Teleky familiája Præfectusa,
meg értvén a' kőhordásra való időt, elsőek voltak
a' kőhordásban, úgy annyira, hogy még az egye-
sült Görög vallásúakat is meg előzték, mások fa,
homok, 's egyébbb materialék hordásával, sőt még
pénzbeli adományokkal is a' templom építését elő-
menetelesítik. — Ezek közül való a' Magy. Ku-
rinnak egyik Erd. Olvasója, Titt. Fejér János Ur is,
a' ki ezen szent végre önként 20 forintokat aján-
lott és adott.

V a s s V á r m e g y é b 81 Augustus 21-ikén.
A' Bártfai, Füredi, Pöstyéni, Szalatnyai 's több
hires savanyú vizek és gyógyító fürdővizek közt,
az ezen Nemes Megyében, Steyer és Ausztriai ha-
tárain bugyborékoló T a r t s a i savanyú és fürdő
viz sem utólsó, és annál többször érdemes emlite-
ni, mennél bizonyosabb, hogy az, az előbbiektől kü-
lömböző tulajdonságaira nevezve sokakon segít és se-

githet, a' kik amazokat próbálták 's haszontalannak tapasztalták. A' fürdeni, és igen jó ízű inni való viz belső tulajdonsága 's alkotó részei már ez előtt² negyven egynéhány elztendővel orvosiképen meg vizgáltattak, 's gyógyvító erejünek találtattak, és környékek is igen gyönyörű.

Számossan vóltak itt az idén a' jelesebb ferdő vendégek is, háromszor változván az egész Társaság. úgy annyira meg telt újra mindég az el fogadásra készült alkalmatosság, hogy több gondjaiktól, 's terhes, 's dolgaiktól üresülni kívánó jövevényeknek mulatás nélkül visszaterni szükséges vólt, noha mind a' Szombathelyi Püspök és Kardinál Ur Eö Eminentziája az Uraság kastélyába vette lakását, mind ama Tartsának fényre hozója, Gróf Batthyán Antal Ur Eö Nagysága a' tizsházba vonta meg magát a' messzébbi vendégek tagasbb alkalmaztathatása miatt.

Es igazán melly kellemetes és hasznos olly hires és látogatott lehetne a' Tartsai orvos viz, ha a' haszon keresete mellett, az illy helyeken meg kívántatott szolgálatra 's rendtartásra ügyelő személyek is rendelkeznének, tudós és érdemes Orvos meg hivattatna — az isteni szolgálat rendesen megtartatnék — a' szállás, fürdő, egeszféget tenyészítő étel 's ital ki szolgáltatása gyarapittatnék, tsinosbétatnék, a' szegényekhez 's betegekhez is irányoztatnék, és némely forsú vagy nyavalyájú vendégektől különöztetnek; végtére a' pénzesbb 's nem fösvény vendég nemtsak a' gyalog sétélással és jó szántából oda vetemedett játék szinnel hanem más-képen is mulathatná magát s. a. t.

Olafz Orfzág.

Rómából Augustus 20-ik napján. Kardi.

nal Buſca Eö Eminentiaja a' múlt Auguſtus 12-ik napján, életének 72-ik eſztendejében meg halálozott.

Felette nagy örömére ſzolgált Pápa Ö Szentſégének, és ezen város lakosinak az a' Livornóból jött tudósítás, mellynek rövid ſummája ide megyen ki, hogy az Algiriai Deyt, és Algiria városát, ennek rettentő oſtromoltatása által Anglus Admiral Nelzon nagyon meg fenytte, és megzabolázta. Hogy az ezen történetről támadt hír nem valami forgószél hozta mi hozzánk, abból világos, hogy a' hozzánk tartozó Civitavechiai kikötő helybe bé evezett hajók is annak valóságát bizonyították. Erről a' történetről következő tudósítást olvasunk a' Majlandi közönséges levelekben.

„Minekutánna, úgymond, az Algiriai haramja Társaság moſtan uralkodó Fejedelmének, az úgy nevezett Deynak fülébe ment volna, hogy a' Máltai ſzigetből ki evezett négy Anglus linea hajók és a' tengeren ólálkodó Algiriai eskader, avagy kis flotta közt Julius első hetében történt véres tſatában hat Algiriai hajók az Anglusoktól öſzve törtettek 's elſzüllyesztettek volna, ö, tudniillik a' Dey, minden Algiria városában le telepedett Anglus kereskedőket vasba veretve tömlöczökre hánnyatott, vagyonaikat pedig kótyavetyére vettette. Anglus Admirál a' hires Nelzon a' Deynak ezen kegyetlenségéről tudósítatván, hét fregattal Algiria városa alá evezett, 's mingyárt egy poſta hajót küldött a' nevezett barbarus Fejedelemhez, és tölle azt kívánta, hogy az ott lévő Anglus kereskedőknek okozott buſzáért és kártételért tegyen eleget, mellyet nemtsak nem mivel, ſőt a' mi több,

a' hozzája küldött posta hajót is le árestáltatta a' Dey. Ezen felette meg bosszonkodván Admirál Nelson, a' következett éjféltájba, Algiriát itóztató ágyú-'s bombi tüzzel kezdettelövöldöztetni, mellyel mind a' Deyt, mind a' lakosokat ki beszélhetetlen félelembe ejtette. Ezen szörnyű ágyú ropogások közt a' Dey egy posta hajót küldvén Adm. Nelsonhoz azokönyörgött, hogy szünyön meg a' nagy ágyuzástól, de a' ki nékie rövid szóval azt izente, hogy ő egynéhány órák mulva fog nékie válaszolni, 's azomban minden meg szünés nélkül folytatta a' szörnyű ágyuzást, 's csak nem harmad részét öfzve rontatta Algiriai városának. — Azért másodszor is posta hajót küldvén Lord Nelsonhoz a' Dey, magát arra kötelezte, hogy mindenre, a' mit Nelson kívánna, kész reá állani, csak hogy a' város rongálásától szünynyék meg. — A' nevezett Anglus Admirál annak 10 órákig szakadatlanul tartott ágyúztatása után, következő fel tételek mellett szünt meg: 1) hogy minden fogságra vetett Anglus kereskedők botsátassanak szabadon — 2) minden vagyonjaik adattassanak vissza — 3) minden nékiek okozott kár fizetődjön meg — 4) minden Európai kerész-tény rabok, akár melly nemzetből válok legyenek, helyheztettesenek szabadtságba, 's vitettesenek az Anglus hajókra — 5) hogy a' Nápolyi Országi és Toskánai nemzetbéliek közzül egyetlen egy se raboltasson el ennekutánna. — 6) hogy leg ottan 500000 aranyat fizessen neki, az az Lord Nelsonnak az Algiriai Dey.

Genuából Augustus 20 ik napján. Az ide való Kormányfűk, az itt, és az egész Liguriai Republikában tartózkodó idegen nemzetbéliekre néz-

ve olly parantsolatot tétetett közönségessé, mellyhez képest ők haladék nélkül tartoznak arról az Előjáróknak jelentést tenni, mitsoda nemzetből valóok légyenek, mitsoda dologban járjanak, miben légyenek foglalatossak, és meddig kívánnak ott mulatni. — A' ki közülök ezen parantsolatnak nem engedelmeskedik, mint gyanús emberrel úgy fog vele a' törvény bánni.

Frantzia Respublika.

Az egyházi dolgokra ügyelő Fr. minifter Status Tanácsos Portalis a' Donnersbergi Ofztály Préfektusának hivatalbéli jelentést küldött a' felől, hogy az Auguftana Vallást tartó Proteftans gyülekezeteknek ő általa képzített organizatzióját Thermidornak 18-ik (Auguftus 5-ik) napján költ végzése által az első Conzul helybe hagyta, és hogy egyfzersmind, a' Moguntiában fel állitatott közönséges Consistoriumnak előülőjévé polgár Plettschet nevezte ki, a' ki tudniillik, a' Donnersbergi és Saari Ofztalyoknak egyházi dolgait igazgassa ennekutánna. — A' nevezett minifter Portalis alkotmányához képest, a' Donnersbergi Ofztályban az Evangélikusoknak 14 consistorialistemplomok fognak ezután lenni, úgymint Moguntziában, Alzeiban, Guntersblumban, Kirchheim-Bolandenben, Wormsban, Frankenthalban, Speyerben, Türkheimban, Grünstadtban, Winnweilerben, Obermoschelben, Kayferslauternben, Zweybrückben, és Pirmasensben, mellyek alatt több 's kevesebb parokiák fognak lenni. Rövid idő mulva a' Reformata Ekklesiáknak organizatiója is végbe fog vitetni.

Párisból Auguftus 24-dikén. Az első

Conzulténak azon vérség szerént való atyafiait, a' kiket a' Martinique szigetből Frantzia Ország felé útjokban az Anglus zsákmányozó hajók el fogván Londonba vittek, hat nappal ennekelötte egy Anglus posta hajón Calaisba Fr. Országának Angliával által ellenbe lévő kikötő helyébe vitték bé.

A' múlt Auguftus 4-ik napján dél után 1 óra-
kor, a' mint a' Párisi újság levelekből olvassuk, Lyonban olly nagy hévség vólt, hogy 47 graduson állott a' thermometer, és így hét grádussal fellyebb mint sem Afrikának Senegal nevezetű városában. Azonnap dél után három óra felé 51 gradusra lépett ott a' thermometrum szerént a' hevség.

Párisból Auguftus 9-ikén. Nem régiben, az Angliai Alsó Parlamentom gyűllésében akként nyilatkoztatta ki magát Ex-minister Pitt, hogy ő a' Frantziáknak Angliába leendő ki szállásokat tellyes szivéből ohajtya, álhatatosan meg lévén arról győződve, hogy ez nékiek végső romlásokra fogna szolgálni. El hitetheti magával Pitt uram (így szól egy Párisi közönséges újság levél) hogy bizonyosan bé fog az ő kívánsága tellyesedni; azonban nem reményljük, hogy ez a' dolog kárunkra szolgálna. Bonaparte Frantzia Országának védelmező angyala, a' ki mindeneket előre ki tud kálcukálni, maga fogja azon ki szállást kommandirozni. — A' múlt tavasszal, mint mi is említettük a' Magy. Kurirban, olly kövek hűllottak le Frantzia Országban a' levégőből, mellyek közt 17 fontos is találtatott egynehány. Ezt a' különös dolgot egy Párisi közönséges újság levél a' kevély Albionnak t. i. Angliának meg alázttatásására magyarázza,

és sok példákkal igyekeznek a' régi historiákból ennek igazságát meg mutatni.

Párisból Augusztus 29-ikén. Úgy hallatik, hogy a' Westfáliában, és Magdeburgban lévő Prusszus hadi nép parantsolatott vett volna az eránt, hogy az Albis, és Wéser folyó vizeknek torkait, és északi Német Országnak néhány kikötő helyeit foglalják el, azon egyességekhez képest, melly a' Fels. Prussziai Király, és a' Frantzia Kormányfő között nem régiben végbe ment. — Ezen Királyi Felső ajánlásával Párisba ment Hannoverai Deputatusoknak kérésekre, következő kedvező dolgokat, engedett a' Fr. első Conzul, 1) Hogy a' Hannoverai Választó Fejedelemségben lévő Fr. seregek, 20,000 re szállítódjanak alább. 2) Hogy egy millio livernél több contributziót ne fizessenek a' Hannoveránusok hólnaponként.

Párisból Aug. 23 dikán. Egy ide való újság levélben illy meg jegyzést olvasunk a' jelenvaló környülállásokról: „Az Orosz Császári, és Prusszus Királyi követek Markow és Lucchesini, udvaraiknak nevekben olly jegyzést adtak bé a' Frantzia Kormányfőnek, mellyben arra kötelezik magokat, hogy a' Frantziák és Anglusok között való közbenjárást magokra vállalják. Ezen Jegyzéshez egy békeességes traktára czélzó planumot is ragasztottak, melly a' Máltai szigetet, és néhány nem igen fontos tárgyakat kivévén, az Ammiensi békeességhez nagyon hasonlít. — Ezen új planum szerént a' Máltai szigetet azon vitézi Rendnek vissza kell adni; senki a' Frantziák 's Anglusok között ezen vitézi Rendnek tagja nem lehet; ezen szigetben 4000 főből álló hadi népet fog a' Nápolyi Király küldeni őrizetre, a' kiknek

tartásokra a' Frantziák és Anglusok adnak költséget egyenlő formán. — Ezt a' békeességes plánumot meg nem veti ugyan a' Frantzia Kormány-szék; mindazáltal azt kívánja, hogy azon költségeit, mellyeket ezen új háborúnak kezdetétől fogva tett, fordítsa meg nékik' Anglia, mellynek bé tellyesítéseig, a' Hannóverai Vál. Fejedelemséget zálogképen meg tartják. “

W o r o n z o w Orosz - és B. J a k ó b i Prusz-szus követek, azon időben hasonló plánumot terjesztettek a' Londoni fő Kormány-szék eleibe, a' melyet el nem háritotta ugyan magától az Angliai ministerium; mindazáltal elsőben is egy olly szigetet kívánt a' Közép Tengerben magának adatni, a' hol mindenkor bátorságos menedék helye lehessen egy flottának, 's a' melly által a' Fr. Kormány-széknek Egyiptom 's Török Ország ellen fel tett tzélliyait akadályoztathassák. — Továbbá, hogy azon költségeket, mellyeket a' Hannoverai Vál. Fejedelemségből ezen új békeesség kéz alá irással leendő meg erőssítetéseig a' Frantziák ki tsafarnak, az utolsó fillerig fizesse meg a' Fr. Kormány-szék, adja vissza azon tartományt az Angliai Királynak, és minden következhető háborúban, a' mellyekben Német Ország bé nem keveredik, esmérje meg annak neutralitását s. a. t. Minémű lépéseket fognak Angliának ezen feleletére az a' Pétersburgi Császári, és Berliini Kir. udvarok tenni, az idő választya meg. — Azoknak, a' kik az Angliai ministeriumnak ezen új háború el kezdesében rejtett titkos tzélliyait tudják, és esmérik, a' békeesség el készüléséhez kevés reménységek van.

Párisból August. 21-ik napján. A' Párisi tengeri dolgokra ügyelő minister minden Frantzia

kikötő helyekbe kemény parantsolatot küldött az eránt, hogy minden lehető sietséggel készítsék az Angliába leendő ki szállásra rendelt hajókat, álhatatosan el tökélvén magában azt a' Fr. első Conzul, hogy a' jövő December, vagy Januarius hónapjában azon fel tett tzellyát el kövesse, az az, hogy a' ki rendelt hadi népet Angliába ki szállítsa. — Még most is meg kettőztetett lépésekkel marsiroznak néhány ezer főből álló Frantzia seregek Zelandiába, ne hogy módot talállyanak az Anglusok ezen tartománynak el foglalására, mellynél fogva az Angliába ki szállani igyekező Fr. hadi népet meg támadhatnák hatulról, 's héjába valóva tehetnek, azoknak már is szörnyű költségbe került szándékjokat. — A' Dünkirchen és Boulogne me lett táborozó 35000 főből álló ármádia készülőben vagyon már, és a' St. Omernél lévő is, mellynek fő kórmánya Generál Mafsenára bízott, ma helnap tökelleteffégre fog vitetni.

Brüsszelből Auguszt. 22-dikén. Az ide való törvényes üllő szék néhány napoktól óta két olly kereskedő ellen való processusban foglalatoskodott, a' kik kélzakarva és tsalardúl bankrotiroztak, az az, Creditoraik pénzeiknek vissza fizetésére elegendeneknek lenni jelentették magokat. Számos próbákkal meg bizonyítvan azt a' tanúk, hogy azon törvénybe idézett kereskedők sok tsaláft vitenek vólna végbe, ellenek szententzia mondatott, melly szerént ők egész hat órat a' perengeren állottak, 's azután hat esztendőre lántzokra kötve tömlöczre küldettek. — Egyik közzülök Német nemzetből való vólt, és a' Fr. revolutió miatt támadt hadakozás előtt a' Posta hivatalnak tagja vólt

— Két prókátorán kívül, az Előülő engedelmeiből a' felesége által is védelmeztetett, de sem ennek mézes beszédjei, sem amazoknak ékessen szóllása őtet a' fejére mondott szententziától meg nem menthették.

Frantzia Országának Clermont nevü városában, egy nem alaton születésü, rangú és tehetségü asszonynak két fiai vóltak, a' kik közzül az örögbik és 22 esztendő s nehezen szenvedvén azt, hogy az ifjabbat es 16 esztendőt az annya inkább szerette, mint sem őtet, egykor magánoffan lévén az édes annya oda haza, reá rohant, 's egy késsel 22 sebeket ejtvén a' testén, szörnyü halállal végzette ki e' világból. Gyakorta illy szomorú következései szoktak a' rossz nevelésnek lenni.

Párisból Augusztus 23. dikán. Az ide való Collégiumban Görög nyelvet és litteraturát tanító derék Professornak polgár Gailnak egy igen gazdag kövekkel rakott gyűrüt küldött a' múlt esztendőben I. Sándor Orosz Császár ajándékba, melly mellé ő Csász, Felsége egy tulajdon kezével irt levelet is ragasztott. — Tegnap ismet egy asszonyi nyakra való ékességgel tisztelte meg őtet, melly mellett illy foglalatú levelet küldött néki Orosz herczeg Kourakin Sándor:

„Polgár Professor! Ezen gyémánt nyak ékességnek el küldését Ő Császári Felsége reám bizta. Meg vagyok arról győződve, hogy Kigyelmed azon Monárka Kegyelmed eránt való tiszteletének újabb jelét, a' ki a' tudományokat igen szereti, a' ki azoknak pallérozoit, a' kik közzül való Kigyelmed is, tiszteli, és a' ki leg főbb gondját azoknak a' maga roppánt Birodalmában leendő ki terjesztésére fordítja, édes érzékenység nél-

kül venni nem fogja. — Tellyes szivemből óhajtom, hogy Kigyelmed, litteraturát tárgyazó munkainak további folytatása által, maga nagy hírét nevét öregbithesse, és hogy Kigyelmed semmit se kételkedjen arról, hogy én Kigyelmed eránt szüntelen különös tisztelettel vagyok és leszek s. a. t.“

Párisból Augusztus 25-ikén. Mostanában egy olly könyvetske jött itt ki a' könyvfajtóból, mellyben Nagy Károly Császárhoz hasonlitatik első Conzul Bonaparte. — Nem tagadhattyuk, hogy Tabagó szigetet az Anglusok tollünk elvették, de Martiniquét és Gvadaloupét, holott erős és számos őriző Frantzia seregek feküsznek őrizetben, nem egy hamar és könnyen tsipheti el.

Nagy Britannia.

A' mi Albis, és W é z e r folyó vizek torkánál vígyazó hajóinknak parantsolat küldetett az eránt, hogy azokat a' Hannoverai legényeket, a' kik Angliai hadi szolgálatba állani kívánnak, bé fogadják, és hozzák hozzánk által, a' kikből egy különös sereget állit fel a' Cantabrigiai Kir. herczeg. — Azoknak az özvegyeknek 's árváknak számok-
ra, a' kiknek férjeik és atyaik a' jelenvaló háborúban el vesznek 2500 font sterlinget ajánlott a' Londoni Magistratus. — A' tehén himlővel való bé óltásnak halhatatlan fel találóját, Orvos Doktor Jenner urat Londoni polgári jussal és 100 font sterlingre betsült arany piksiffel tisztelte meg. — Ex-minister Pith, az általa fel állitatott hadi seregnek Generálissává tétetődött, annak bizonyosságára, hogy ő nemcsak a' politica, hanem a' hadi dolgokban is tud szolgálni, és hazája 's uralkodó fejedelme bóldogságaért az életét is kész löszén fel aldozni. — A' sok kintsel bíró herczeg

Bedford is egy 500 főből álló corpuſt állított fel maga költségén.

Angliában, a' Londoni 24-ik Auguſtusi tudósítások ſzerént, a' két Indiai terméſek és portékák úgy annyira meg ſzaporodtak, hogy azt ſem tudják a' nagy kereskedők, hová kellyen azokat tenni, kiváltképen azért, mivel az Albis és Wézer folyóvizeknek torkai bé zároltatva lévén, ſe ide ſe amoda nem lehet azokat küldeni. — Már egynéhány verſben tudakozódtak Addington miniftertől a' Londoni főbb kereskedők a' felől, minémű kinézésekhez leheſſen nékiek reménységek jövendőben, avagy mellyik kikötő hely volna az Angliai portékáknak máſuva való küldetésekre legbátorságosabb; de ő, tudniillik minifter Addington, egykor ſem felelt nékiek egyenleſen, hanem mindenkor a' békeſſéges várakozáſt javasolta nékiek. — Illyenképen kiki maga jótettzéséhez képeſt, avagy Correoſeinek utasítások ſzerént kereskedik, és ſok Anglus portékákkal, 's mivekkel megrakott hajókat küldnek Emdenbe, Töningenbe, Huſumba, Kielbe, Schleswigbe, Lübeckbe, Roſtokba, Wiſmárba, Stettinbe, Velentzébe, Trieſtbe és egyebüvé is, a' honnán oſztán Európának több tartományába vitetnek az eladás végett. Ez ugyan, mig a' Sund nyitva leſzen, mind meg lehet; de ha a' jövő télen az is bé fagy, akkor oſztán sokkal drágábban kell azokhoz jutni mint moſt, és az Anglus kereskedők is jobban meg fogják fejeket rázni. — Minifter Addingtonnak eddig adott feleletjeiből világoflan ki tettezik, hogy az Angliai minifterium maga ſem tudja vóltaképen meghatározni, mitsoda ki menetele leſzen a' jelenvaló há-

borúnak, avagy miképen fognak Európának dolgai folyni jövőben.

Londonból Aug. 14 ikén. Ezen utolsó nyolcz napok el folyása alatt, sok kereskedő hajóinkat fogdoztak el a' Frantzia zsákmányozó hajók azon gazdag flottától, melly két hadakozó hajóink fedezése alatt Jamaikából vissza térvén, a' tengeri veszedelmes szelveczek által széllyel szórattott. Bár mint ditsekedjenek is tengeri nyereségeinkkel közönséges leveleink; de még is meg kell azt vallanunk, hogy ámbár több hajókat rablottunk mi el a' Francziáktól, mint ők mi töllünk; de mivel sokkal nagyobb áru porkékák voltak a' mi hajóinkon, mint sem az övéikenn, sokkal több károkat tettek a' Frantziák minékünk, mint sem mi önékiek.

Dánia Ország.

Koppenhagából Augústus. 20-ik napján. Ide való tudós Professor Pelt Ur, olly úszó alkotmányt talált mostanában, mellynek segittsége által valamint a' folyó vizekben, úgy a' tengeren is, minden alkalmatlanság nélkül úszni lehet. Ez az úszó alkotmány, egy pantofli fából (Deákúl Suber) készített nadragból, és jankelből áll. Hogy nem haszontalan találmány légyen ez, a' múlt héten sok nézőknek jelen létebben azzal próbát tett, a' mellyekbe öltöztetett bátor szivü hajós legény a' tengerben ugorván a' Sund nevezetü szoros tengeren, melly Fretum Sundicumnak nevezetik, és a' mellynek széleffége Helsingör mellett 3 fertály orányi, Dániából Svétziaba által úszott. Ezen tengeri úttyában jól evett, ivott, egy pipa dohányt is ki szitt, és a' nálla vólt pistolyból egynéhányszor lött; rövideden meg mondván, meg mutatta

azt, hogy ő az úzás alatt kezeivel és lábaival szabadosan élhetett. A' Svétzia felől való tenger parton álló nezők nagy öröm kiáltással és tapsolással fogadták őtet. Kevés idő töltése után ismét a' Sundba ugrott, és egy kis óra el forgása alatt vissza úszott Dániába. A' Frantziák, a' kik az Angliába való ki szállason török elméjeket, sok hasznát vehetnék ezen új találmánynak. Az egész alkotmány, melly mind öszve 8 fontot nyom, úgy van készítve, hogy annak, a' ki avval fel ruházva a' vízbe esik, a' feje mindenkor fel felé áll. Ennek nagyobb következései lehetnek, mint sem a' levegő égben evező hajónak. — Hogy az Orosz flotta a' Cronstadti kikötő helyből már ki evezett volna, nem tudjuk; de hogy arra a' parantsolatot már kézben várja, arról sem ki sem kételkedhetik.

K o p p e n h á g á b ó l Augustus 23-ik napján. Orosz Admiral Krusenstern, ezen folyó hólnap 7-dikén két Orosz hajóval evezett bé a' mi kikötő helyünkbe. A' Japonba küldött Orosz követ, 's több meg külömböztetett rangú személyek voltak úti tarsai. — Ugy hallatik, hogy Stralsundum, a' Svéciai Pomerániának fő városa és derék kikötő helye jobb védelmező állapotba fog helyheztetödni.

N é m e t O r o s z á g.

B a m b e r g b ől Aug. 22 dikén. Az ide való Universitas, melly annak fundalójáról Ottó Menyhert ide való Püspökről Otto Fridericianának neveztetik, mostani urától, a' Baváriai Val. Fejedelemtől el töröltetik, és a' Würzburgi Universitással fog egyesitetni Ellenben helyette egy jó Lyceum fog itt tel állitatni.